

Zomerexcursie van het NIBEM

De Zomerexcursie van het NIBEM vond op 24 juni plaats in Zuid-Limburg. Voorafgaand aan de excursie werd in Hotel Ons Krijtland te Gulpen het lezingenprogramma gehouden. De voorzitter van NIBEM, ir. M.G. Kakebeeke verwelkomde een zestigtal deelnemers.

Walter Klopper*

Kakebeeke deed een aantal mededelingen, onder andere over reorganisatie van activiteiten van het NIBEM. De uitvoering van het gerstonderzoek geschiedt niet meer door TNO maar is ondergebracht bij de Versuchs- und Lehranstalt für Brauerei te Berlijn. De nieuwe samenwerking verloopt tot ieders tevredenheid. De verwerking van de gerstmonsters van de oogst 2002 is in volle gang en de eerste resultaten zijn bekend.

Exportleider

Als eerste spreker trad op de heer W. Helmink van Nidera Handelscompagnie BV met als onderwerp 'Blijft de Europese Unie exportleider brouwergerst'?

In het seizoen 2002/2003 was de EU met een export van twee miljoen ton de grootste exporteur van gerst in de wereld. Vooral in Oost-Europa waren de oogsten groot hoewel het voornamelijk om voergerst ging. Door slechte oogsten in Canada de

tengevolge van droogte en de teleurstellende opbrengsten in Australië als gevolg van te veel regen werden deze landen door de EU gepasseerd.

Gewijzigde situatie

Dit jaar ligt de situatie anders. De graanpercelen in landen als Rusland en Oekraïne staan er slecht voor. Dit geldt vooral voor de tarwe en in iets mindere mate voor de gerst. In Frankrijk wordt een slechte oogst van wintergerst (problemen met winterkill en droogte) enigszins gecompenseerd door een groter areaal zomergerst. Men verwacht een daling van

Ondanks SARS gaat er veel gerst van Australië naar China waar de bierproductie sterk groeiende is.

Nieuwe brouwergerstrassen

Drs. R. van den Berg van Heineken Technisch Beheer besprak hierna de werkzaamheden van het Barley and Malt Committee van EBC, waarvan hij tot voor korte tijd voorzitter was. Het doel van de Gerst- en Moutcommissie, die in 1949 werd opgericht, is een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van nieuwe brouwergerstrassen in Europa. Dit gebeurt door vergelijkend onderzoek in 18 landen naar de

Door gewasregistratie te combineren met Air

Remote Sensing kan ook de productie van brouwergerst worden bewaakt

de productie van acht miljoen tot zeventienhalf miljoen ton. In Nederland wordt weer op 300.000 ton gerekend. In Duitsland treden door het droge weer veel problemen op. Daarentegen zullen Canada en Australië een gewone oogst hebben zodat deze landen naar verwachting hun markten als grote exporteurs zullen heroveren.

Veel gerst wordt geïmporteerd door Saoedi-Arabië hoewel het waarschijnlijk uitsluitend voergerst betreft. Ook Japan is een groot importland mede door de grote productie van whisky.

eigenschappen die van belang zijn voor telers, mouters en brouwers. In de loop der tijden is de productie toegenomen van 4,3 tot 7 ton per hectare. Deze toename is niet alleen het gevolg van rassenkeuze maar ook van verbeteringen van proefveldtechniek. Succesvolle rassen zijn op het ogenblik Reggae, Scarlett, Alexis, Krone, Prisma en Quartett. De extractrendementen zijn bij sommige rassen gestegen tot 84%. In de toekomst wordt uitbreiding verwacht met meer Oost-Europese deelnemers.

Satellietcontrole

Ir. S. Duijnhouwer (MozaI.D.) besprak de mogelijkheid van toepassing van satellietcontrole bij de brouwergerstproductie. De voordracht was gebaseerd op de door hem op het EBC-Congres in mei 2003 te Dublin gehouden lezing 'Satellite Controlled Sustainable Barley Production'.

Het is voor de consument in toenemende mate van belang dat de productie van grondstoffen wordt beheerd en beheerst. Door gewasregistratie te combineren met Air Remote Sensing kan ook de productie van brouwergerst worden bewaakt. De European Space Agency biedt sinds kort de mogelijkheid hoge resolutie informatie te verkrijgen die afkomstig is van de milieusatelliet Envisat. Door toepassing van nieuwe satellieten met verbeterde op radar gebaseerde sensoren wordt het mogelijk in het gewas te kijken. Op

Een aantal deelnemers van de zomerexcursie buigt zich over de gerst. Het betreft hier een proefveld waar nieuwe gerstrassen worden geteeld die later worden 'uitgeprobeerd' in het brouwproces.

*Drs. W.J. Klopper, Doorn, 0343-414461, w.j.klopper@freeler.nl.

Een hopveld van de Gulpener Bierbrouwerij. In samenwerking met een boer willen zij gaan voorzien in hun eigen hopbehoefte. Voor een deel doen zij dit al. Het veld op deze foto is net één jaar oud. Vanaf volgend jaar kan ook van dit veld geoogst worden.

deze wijze kan de gewasgroei binnen ieder geïdentificeerd perceel brouwergerst worden gevolgd en een voorspelling over de opbrengst en kwaliteit worden gegeven. Dit stelt de brouwer in staat als Big Brother de te gebruiken brouwergerst te bewaken.

Gezien de nieuwigheid van dit onderwerp zal de lezing van de heer Duinhouwer over enige maanden uitgebreider worden gepubliceerd.

Kapitaalintensief

Als laatste spreker trad op de heer ing. M.A.J.M. Huysmans van Syngenta Crop Protection BV. Dit bedrijf behoort tot de ICI-groep en hoort met Monsanto en Du Pont tot de grote spelers in de markt van gewasbescherming.

De ontwikkeling van nieuwe gewasbeschermingsmiddelen is een zeer tijd- en kapitaalintensieve aangelegenheid. Ook de kosten van productregistratie zijn enorm hoog, zodat een lange levensduur van een product een vereiste is. Bij toepassing op brouwergerst moet worden overzien dat de teelt alleen succesvol is indien op alle niveaus geld wordt verdiend. In verband hiermee levert Syngenta naast het product ook ondersteunende diensten en verdere service.

Syngenta biedt voor Nederland een aantal 'spelers' aan. Dit zijn Beret Gold voor zaaizaadontmetting, Karate voor de bestrijding van insecten, Moddus voor de regulatie van de plantgroei en het voorkomen van legering. Voor de bestrijding van blad- en aarziekten zijn Tilt, Amistar en sinds maart 2003 Acanto beschikbaar.

Voor Moddus en de ziektebestrijders Tilt, Amistar en Acanto hebben een aanzienlijke invloed op de opbrengst en kwaliteit van brouwergerst. Deze producten worden de 'brouwbroeders' van Syngenta genoemd. Moddus werkt opbrengstverhogend, zelfs als legering optreedt. Het product werkt door de hele plant en heeft invloed op worteling, stengeldikte, stengellengte, korrelzetting en korrelvulling. In het onderzoek van 2002 gaf de toepassing van Moddus een gemiddelde meeropbrengst van 200 kg/ha. Hiermee zijn de kosten betaald en treedt

geen legering op. Als bladvlekkenziekte een rol speelt, geeft een combinatie van Acanto en Tilt uitstekende resultaten. Bij netvlekkenziekte is Acanto alleen al voldoende om het gewas schoon te houden. Door combinatie van de verschillende middelen kan een aanzienlijk grotere meeropbrengst worden bereikt.

Hopvelden

Na de lunch vond de eigenlijke excursie plaats. Deze ging allereerst naar de hopvelden van de BV Gulpener Bierbrouwerij. De aanleg van deze velden staat in verband met het streven van dit bedrijf naar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, waarbij alleen grondstoffen met een milieukeur worden gebruikt. Het hopveld is het enige in Nederland. De brouwerij experimenteert nog met verschillende hoprassen en variaties in paallengte. Met het oog op de oogstbaarheid wordt aandacht besteed aan laagblijvende minirassen.

Tenslotte werd een bezoek gebracht aan het brouwergerstproefveld op de

Ook de kosten van productregistratie zijn enorm hoog, zodat een lange levensduur van een product een vereiste is

Stichting Proefboerderij te Wijnandsrade waar verschillende moderne rassen zijn uitgezaaid, die al of niet zijn behandeld met de 'brouwbroeders' van Syngenta. Het nieuwe ras Pewter maakte een uitstekende indruk. ■

De nieuwe gerstrassen worden later 'uitgeprobeerd' in het brouwproces.

